

DISPUTATIO PHILOSOPHICA

Exhibens

THEOREMATA
Quædam.
MISCELLANEA.
Quam.

Auspice & Duce S.S. Triade,

In Regia Academia CHRISTINÆ

SUB PRÆSIDIO

Viri Reverendi & Præcellentissimi,

D. M. GEORGII ALANI.

Phys: & Botan. Professoris celeberrimi, Præceptoris
& Promotoris quovis observantiae & honoris
cultu & statèm devenerandi,

Placida Philosophantium censuræ liberalis exerci-
tij ergo libens lubensq; submittit

AXELIUS ANDREÆ K. BOTHE:
S. R. M. tū Stipend.

Addiem 7 Novemb. in Auditorio Majore horis consuetis.

Scaliger Exerc. 308.

Sicuti lapidum collisione ignis: Ita ex disceptationibus elicetur veritas. Quia
egomet mecum s̄pē, diu multum nisi pugnam: infeliciter cādet mihi. A
Magistro igitur plus excitamur. At adversarius sua vel pertinacia, vel sa-
pientia mihi duplex magister erit.

A B O E,

Excudebat Petrus Wald / Acad. Typogr. 1646.

...am Reverendo in Christo Patri,

D. I. M. ISAACO ROTHOVIO,
Diœceseos Aboensis Episcopo digniss. Regiae
itidem Academias Procancellario eminentiss.
Patrono suo faventiss.

MAGNIFICO DOMINO RECTORI,

Reverendo & Praeclariss. Viro,

D. M. M A R T I N O S T O D I O,
Lingg. Orientalium Profess. P. Pastori in Lundâ vi-
gilantiss. Evergetæ propensiss.

Nec Non.

Viris Reverendis, Clariss. Venarandis, Doctiss. & Prudentiss.

D. M. Erico Matthæi, Praeposito in Bothnia & Pastori
in Pedersöre graviss.

D. M. Thomæ Florino, Praeposito & Past. in Waza
meritisimo.

D. Andreæ Kempe/ Past. in Läpsierd benè merito, Pa-
tri colendissimo.

D. Isaaco Brennero, Past. in Stoorkyrö impigerre

D. Johanni Stallbohm/ Teloniorum in Bothnia
Flori accuratisimo.

Dñs. Favitoribus, Patri & Benefactoribus prompt
Exercitum hoc qualecunq; Philosophicum, submis-
se reverenter & officiose lita.

A. Respon.

Л Т О Д А С К И Й С Т В Е Н Н А Й
Л и т о д а с к и й с т в е н н а й

Литодаский ственной

THEOREMA I.

Philosophiam S. Theologiæ contrariari falsum est.

Fuere quondam & sunt etiamnum Philosophiæ os-
res & rosores quam plurimi. Mater ea audit hæ-
reticum; Philosophi, Patriarchæ hæreticorum:
Mimi in exprimenda veritate: Superbi & rixosi:
mali pietatis doctores & quid non? tota ad inferos
relegatur, nec solum non utilis sed & perniciofa plane
censetur, nulla fermè alia de causa, quam quod in non-
nullis videatur S. Scripturæ impugnare decreta. Scom-
mata v. hujusmodi facile profigabit, qui considerave-
rit Philosophiam, ut & alia cumulate divinitus nobis
concessa, donum Dei esse inter cætera præstantissi-
mum. Insigne naturæ ornamentum & perfe-
ctionem hominis eximiam, non ex vitiorum & igno-
rantiæ lacunis derivatam; sed ipsissima imagine divinæ
ejusq; reliquijs depromptam. Unica duntaxat est
veritas, non duplex, non multiplex. Dei vox est, si-
ue per Naturam sive Scripturam ad nos fiat. Deum
proinde sibi contrarium statuere ejusq; decreta contra-
dictoria nonne impium foret? Quid? quod Theolo-
giæ maxime inserviat operamq; præstos & usum exi-
gium; Ingenium Theologi in percipiendo S. do-

gmate reddet expeditum; in confirmando accuratum; in defendendo & refutando acutum. Quis queso mihi explicabit terminos Philosophicos in controversijs Theologicis penè infinitos? Quis ab injurijs hereticorum scripturam vindicabit, textumq; Biblicum & quoad modum tractandi; & quoad res ipsas dextre & scitè declarabit, nisi Philosophiae præceptis probe imbutus? Hinc & ignorantia Philosophiae pernitosos nonnunquam in Ecclesiam introduxit errores & Schismata, quod ex Flacio, Kechermanno, Vorstio, eorumq; asseclis ad oculum patet. Philosophiam itaq; non magis Theologicis principijs contrariari quam Medicinæ, Jurisprudentiæ, facile videt, quicunq; a. præconceptis opinionibus liber est. Philosophiam, intelligo sobriam & veram, in abstracto spectatam & ratione sua essentia; Non fucatam & sophisticam, nec in concreto consideratam: contrarieatem idem non apparentem; Sed quæ ad leges bona oppositionis legitime quadret.

II.

Habitus mentis organici non possunt citra jactur in a Philosophiae & politioris literaturæ perceptione sejungi.

Sicuti alij sunt habitus qui sermonem dirigunt, alijs qui intellectum informat; ita sua utilitate, imo necessitate defraudari non possunt, nec debent. Studiorum fines respice Eloquentiam & Scientiam, dabis hoc ulero. Illam præcipue juvant disciplinæ sermoninales; hanc rationalis. Nec n. ullus unquam

exitit, arbitror, disertus, qui vel loquendi vel dicendi facultate non fuerit perpolitus: Nec solide hac tempestate doctus, quem ex agro Logico non quicquam decerpssisse putas. Cum enim res sermone exprimenda & mente percipienda, infinitæ fere sunt; intellectus verò finitus; ne in cōcipiendo & eloquendo aberret, directione & rectificatione opus habet, quam præstant habitus isti instrumentales: Logica, Grammatica, &c.

III.

Lingvarum nulla nobis naturalis & congenita, sed usu & affectu paratur.

Confirmat id rerum meridies Experientia. Sic infans qui in n. editullio Fenningiæ editus est, si deponetur in Sveciam, loquetur Sverice non Fennonice; si in Galliam, Gallice; si in Italiam, Italice. &c. Hinc Philosoph⁹ de Interp: cap. 2. § 4. Voces, inquit, significant ex instituto non naturā. Quicquid obvertat Plato. Deinde si lingvæ, quæ voces & nota conceputum, sint naturalia signa, apud omnes eadem erunt & idem significarent, naturalia quippe immutabilia; at Consequens manifesto falso, E. & Antecedens. Psammitichi ergo Regis Ægypti cura & proba supervanea fuit, qua pueros duos inter pecudes educari curavit, ut antiquitatem lingvarum & hominum exploraret.

IV.

Genuina tropi sedes nec in vocibus habetur
conjunctis, nec tota prædicatione; Sed in
dictionibus singulis.

Calvinianorum malignitas hanc progenuit con-
siderationem, qui impugnaturi TO RETON verborum
Cœna, tropum posuere in tota prædicatione & dicti-
onibus conjunctis, verum nulla negotio convellitur
thesis ista, partim ipsa tropi definitione, qui mutatio
est vocis (non vocum, non prædicationis & rerum)
natura in alienam; partim distinctione tropi a figu-
ra, bac in pluribus est dictionibus; is unicā; partim
etiam ab Etymologia, notat n. tropus versionem &
mutationem, at ipsa prædicatio & extrenorum combi-
natio verti non potest, cum non pendeat ab arbitrio no-
stro, sed potius ab immutabilitate ipsius Essentiae. Quod
si impropositas aliqua ratione dispositionis prædi-
cationi insit, eam Calvinistico sensu explicare pretium
non est: verum illa saltem prædicationes infert in-
usitatē.

V.

Copulam parrem esse axiomatis talem quæ tro-
pum sustinere possit recte negatur.

Calvinianorum quondam non pauci affirmant;
Nostrates & Theolog. & Philoph. cum recte sen-
tientibus negant. Copula namq. non est pars mate-
ria-

ialis propositionis, qua sola tropum sustinere potes-
t. Omnis siquidem materia enunciationis deumi-
tur ex duobus argumentis sive locis Dialecticis, in quæ
deinceps resolvitur propositio; Sed copula non est ar-
gumentum, contra quam sensu Piscator, sufficienter
refutatus a Buschero Exercit: 1. sect. 9. Pars forma-
lis quodammodo dici potest vinculum, si non revera-
sit. Nam per id proxime fit unio partium enuncia-
tionis & in formalitate ejus implicatur. Nequit
esse pars formalis (inquit non patui) cum aggregatio
& collectio subjecti & prædicati in ejus vicem subeat;
Sed dubito, annon quemadmodum vocabula & notio-
nes partium materialium revocantur ad partes materia-
les; ita etiam vox & nota combinationem istam deno-
tans & exprimens (quæ certe alia non est quam copula)
eodem jure pars formalis censeri possit. judicium esto
penes alios.

VI.

Sicut Deo ob summam perfectionem non con-
venit syllogismus; ita brutis eundem eri-
buere absurdissimum foret.

Res expedita est. Deus noster gloriosus sapien-
tissimus est, imo ipsa sapientia & omniscientia, cui o-
mnis præsentia. Syllogisans uero non ita, unum quippe
ignotum ex alio per quendam discursum ducit, quod
media perfectionis esse constat. Hinc subtilis Sca-
liger: Exerc. 365. sect. 8. Deus, ait, non disceptat,
non ratiocinatur, non properat, non coligit, non
cum

cum alio confert, non ab ullo accipit. Brute
quod attinet, certum ea ut habitu, ita & discursu de-
stitui. nec enim ijs inest vis illa animæ, quæ se movet ab
effectibus ad causas investigandas & viceversa. O-
peraciones v. quas edunt nobiliores & quibus decepti
Valla, Vallesius Plutarchus & alij, non a ratione;
sed alijs quibusdam principijs inferioris conditionis,
formis nimirum particularibus, procedunt.

VII.

Ens in generalissimo suo conceptu principia
habet & affectiones.

De Ente universalissimè spectato agit Philoso-
phia prima, quod quamvis ab increato & creato præ-
scindat; suis nihilomin⁹ stipatur principijs & affectioni-
bus, alias Metaphysica non esset Scientia, nec
suum objectum scientificè cognosceret & per de-
monstrationem. Per principia v. hic non intelligun-
tur Causæ propriæ sic dictæ, ex quibus alias usitate fit
demonstratio; nec affectiones ex prædicamentis ac-
cidentium desumptæ: Sed vel principia complexa,
alias dignitates dictæ, & axiomata demonstrationi
ad absurdum deducenti inservientia: vel etiam ra-
tiones qualescunq;, quibus cœn causis affectionem
de subjecto demonstramus a priori. Affectiones v.
tales, sive rectius attributa, scientifica cognitio in gene-
re requirit, quæ licet realiter a subjecto, de quo demon-
stran-

Brantur, non distinguntur, sed illud sub inadæquatis
repræsentet conceptibus; verè tamen per attributo-
rum modum de Ente prædicantur, eisq; superaddunt, nō
positivum aliquod, sed vel negationem, vel respe-
ctum, vel peculiarem aliquem statum.

VIII.

Forma specifica non educitur ex potentia mate-
riæ, sed a Generante una cum semine pro-
pagatur.

Eduktionem formarum tuentur Connimbricensis, Complut: Ruvio, Zanardus, alijq; , sed non sine lesionе veritatis. Absurda enim est ea opinio, probatissimisq; regulis adversa, missis interim alijs rationum momentis gratae brevitatis ergo. Per potentiam materiae si intelligant particularem, quæ acci- dens, absurdum est, substantiam, qualis forma, vel prin- cipaliter produci ab accidente, quod non nisi in virtute agit substantię; vel accidentis fieri conversione. Sin universalem, quæ eadem cum materia, itidem absur- dum, effectum nobilissimum, vidz. formam, a toto ge- nere deteriore causa progenerari. Regula est, Gene- rans genito communicat essentiam.. Hac stan- te, nutabit eductio. Communicatio quippe essentiæ non est sine communicatione formæ, hæc pars principalis Es potissima, quæ sola posita, essentia ponitur; subla- ta tollitur. Principium est. Impossibile est idem

simul esse & non esse. Contradicit eductio, generatio n. est introductio formæ, quæ post mortem generantis fieri potest. Idem ergo in quantum generat est, quatenus vero peremptum est & vita spoliatum, non est. Sic plantæ, postquam semina proculerunt, generabunt, quamvis emortuae, putrefactæ, excise, vel alio quoque casu sublatae. In ovo formabitur pullus, gallus & gallina peremptis, mortua ergo generationi incumbente. Atq: sic erunt & non erunt. Par ratio in hominis est generatione.

Axioma Physicum est: Principia non fiunt ex se invicem. Evertit hoc ipsum eductio formarum ex materia. Quocirca ut axioma hoc & alia, quorum veritas inconcussa, salvetur, figmentum educationis explorsum esto. Hinc traductio formarum redditur partim ex dictis probabilior; partim & tali ratiocinatione confirmatur. Quicquid sibi simile generat secundum speciem, id formam quoq; specificam in generatione communicat. At omne generans generat sibi simile secundum speciem. E. Specificam etiam formam in generatione largitur. Major sua radiat luce, etiam Minor, Conclusio proinde verissima. Si v. quid desideretur pro confirmatione præmissarum, ipsi disputationis confitenti reservatur.

IX.

Motus & quies conjunctim spectata, malè referuntur ad quodvis corpus naturale.

Dimittere namq; sensum, in ijs quæ sensibus manifesta sunt, & querere rationes, infirmitas quædam intellectus est, teste Arist. & Phys. c. 3. tex. 22.

Quies quando unquam observata naturalis in sole, luna, adeoq; toto firmamenti exercitu? Sicut ex adver-
so motus naturalis ipsius terre quando? a quo nota-
tus? Contrarium potius & natura & scriptura dicili-
tat. Inter mobilitatem & motum dum distingui-
tur, nil nisi effugium mobile ostentatur, & affectio
successiva in permanentem perperam mutatur.

X.

Cœlum facere sine materia & forma, est totum
Essentiale facere absq; partibus essentia-
libus.

Mirum proinde, quid Zabarellæ de Nat.cœli cap.
2. & seq. in mentem venerit, denegantis cœlo & ma-
teriam & formam informantem. Recte multò Scali-
ger Exerc. 61. s. 1. & lib. 1. de plantis. Corpus sine
materia est somnium sine somno, panis sine fari-
na. Cœlum sane est corpus naturale, non Spiritus;
qui ergo materiam & formam spoliandum? Est quan-
tum, est quale, quæ immediate insequuntur materi-
am & formam. Breviter: falsa hypothesis, authoritasq; nuda,
viro cetera doctissimo imposuere.

XI.

Lumen aëtus & perfectio esse nequit perspicui,
quatenus perspicui.

De luminis essentia veteres varie senserunt, alij
substantiam, alij ignem, alij effluxum corporis &c.
existimarunt, sed falso. Est qualitas quedam intentio-

ialis aradio & luce promanans. est imago & species ipsius lucis, que lucido corpori fixe inhaeret, lumen v. ab eodem diffunditur. Sed nec actus est perspicui, ut communis habet opinio. Esset n. sic pro ratione perspicui, non accidens sed substantia, absurdum.. Et quid attinet lumen partem constitutam perspicui, cum revera sit perspicuum, sive actu illuminetur, sive non. Quid? quod lumen non requiratur ex ratione medijs, sed objecti visibilis: Ut experientia & exemplis edocemur. Respectiva illa perspicui consideratio naturam absolutum evertit. Detrahit non detrahenda; apponit non apponenda.

XII.

Elementa invicem transmutari, alterari, generari propriè & corrumpi, figmentum est.

Secus qui sentiunt, experientiam pro transmutatione identidem allegant; ad alterationis naturam; ad contrarietatem dilabuntur. At Experiencia fallax est, revera nulla. Aquam quis vidi unquam in aerem resolutam? Aerem in aquam condensatum? ignem conversum in aerem? Et consequenter: Subtilia sunt corpora aer & ignis, omnem proinde sensum elidunt; aquam fortassis puram & terram videre possis, ast ubi illa? de pura proinde istorum substantia judicium sensuum nequit esse ullum.. Guttulae quando ad fenestras adhaerescunt, non aeris est condensatio, sed vaporum. Aqua dum resolvitur in vapores, non in aerem abit. Sic igris sapere in aere appetit, non tamen illico ex aere. Alterationi dum inserviunt, nil nisi principium petunt: bac adstructa, absurdum ad-

*adstruuntur plurimæ. Infertur in circulo naturæ
propriorum a subiecto separatio: contrariorum
compatibilitas simul in eodem subiecto, & quæ sunt
alia, quæ inde pullulant ubertim inconvenientia. Ex
natura contrariorum argutatio suis item scatet men-
dis. Hoc fundamento posito, facile evincetur, hominem
possè mutari in bestiam, adeoq; in canes, feles, lupos, &c.
converti; venenum in hominem & vice versa. Hæc
enim sibi in vicem quodammodo sunt contraria. Ge-
nerationem quod attinet & corruptionem, ea nec
haberi potest in simplicibus hisce corporibus, mixtorum
ea affe^{tio} e.t. In tanta quanta initio creata sunt mole
perdurant, non generantur, nec alterantur, nec cor-
rumpuntur, nec transmutantur, quamlibet ita ali-
quando fieri videatur. Ut Entia, ita entium mutatio-
nes, non præter necessitatem multiplicandæ.*

XIII.

*Summum bonum est operatio animæ rationa-
lis, secundum virtutem optimam & per-
fectissimam, in vita perfecta, afferente Philo-
sopho. lib. i. Eth. c. 7.*

*Diversam mortalium ingenia & studia, diversæ e-
ducationes & conversationes, diversas genuere circa
præsens theorema persuasiones. Dari quidem sum-
num aliquod bonum. & ultimū in genere actionum hu-
manarum, inter eruditos constat, in quo v. illud formalis-*

ter consistat non omnes & quæ norunt. Sed missis ve-
terum deliramentis, quæ recensuisse, est refutasse: Vir-
tuosam actionem titulum mereri summi boni con-
stanter cum ipso assero Aristotele. Nec enim hic
bonum uestigatur absolute summum seu Theologi-
cum, quale De° Opt. Max. nec pecuinum, alienum &
instabile, qualia voluptas corporis, honor, divitiae &c.
nec otiosum & theoreticum, ut sunt: nudus habitus
virtutis & idea Platonica: sed queritur S. telatè &
Philosophicum seu civile, hominis proprium, per-
manentis, actuosum & practicum, quod recte finitur
& censetur actio; homo namq; ad desidiam natus non
est, sed ad recte beatè vivendum. Unumquodq; enim
est propter suam operationem. Actio a. non cuiusvis &
quamvis, sed hominis sive animæ rationalis, quæ talis,
per quam a bruis scerninur: Et que profundamente
agnoscat virtutem quamvis in genere, in summo gra-
du spectatam, summaq; perfectione, qualis quippe effe-
ctus talis causa. Nobilissimum quid est Summum B. tale
ergo postulat principium. Virtute a. nihil præstantius,
nihil melius. Requiritur insuper vita perfecta,
quam exhibent etatis maturitas & perfectio, tempo-
risq; diuturnitas & actionum continuatio: Efficitur
hinc ad S.B. essentiam non spectare bona externa
Corporis & Fortune, divitias sanitatem, robur,
pulchritudinem, honores &c. Sed instrumenta esse

& adjumenta ad actiones melius & commodi-
us perficiendas: Ornamenta itidem S. B. splen-
dori & decori apprimè inservientia.

XIV.

Virtus a natura non ineſt; sed aſſeſfactione &
frequenti exercitio imprimis acquiritur.

Nullus namque habitus (exceptis infusis & spe-
ciebus intelligibilibus) ab intrinſeca rei habituata
pendet eſſentia E. nec virtus moralis. Deinde qua
natura iſunt conſuetudine mutari non poſſunt: at
virtutem interdum deviare & degenerare, palam eſt.
Si denique, naturalis eſſet virtus, omnes virtuosi exiſte-
rent, omnesque virtuosi pares; cum tñ. pietas & probi-
tas rara ſit in terris, iſtague virtus magis in hoc quam a-
lio eluſecſat. Diligens proinde aſſuetudo, crebraque
virtutum actio, præcipua merito cenſetur cauſa virtu-
tis acquirendæ, id ipsa experientia vocisque etymon de-
moſtrant abundač. Quamvis bic natura & institutio-
ni nihil detractum velim, que non nihil praestare po-
tērunt; dubium tñ. non eſt, quin infra frequens exerci-
tium & conſuetudinem ſubſtant. De virtute
loquor in actu completo & formalı, non de qualis-
cumque virtutis inchoamento, rudimento & incli-
natione, qua ratione conſiderata, naturalem eſſe
ambabus largior manibus.

Justitia punitiva in irrogandis poenis Arithmetica servat proportionem, non Geometricam.

Quid proportio Geometrica vel Arithmeticā, ex Mathematicis habetur; hic in Ethicis quid simile occurrit, quod proinde terminis inde desumptis commodius exponitur. In justitia distributiva, quae circabona & mala, b. e. præmia vel onera distribuenda occupata est, Geometrica proportio locum habet. Cum n. res distribuendæ sint communes Reip. partibus seu civibus, secundum proportionem qui concurredunt ad totius constitutionem, legitime institui nequit distributio, nisi quis pro ratione functionis, dignitas & meriti, consequatur quod sibi debetur. At altera species justitiae particularis, commutativa dicitur, consistit in proportione Arithmetica, nulloq; habito respectu ad personæ dignitatem & eminentiam, & qualitatem primo & per se spectat ipsarum rerum.. Ex his manifestum poenarum inflictionem non pertinere ad primam speciem, & sic consequenter nec supplicia irrogari juxta proportionem Geometricam.. Cum non sint quid ejusmodi quod distribui possit, sicut pecunia publica, honores, dignitates &c. que quia communitatibus sunt, inter cives etiam partiuntur pro persona cuiusq; dignitate in Republ. poene u. non ita. Deinde

de, quod distibuerendum est id naturâ prius est, quibus
tribuitur partibus, &c. præda ab hostibus capta &c.
quis v. id de poenis assereret? quasi cumulus quidam re-
servat' sit suppliciorum, ex quo deprompta facinoroso-
rum gregia distribuantur, non secus ac aliud commune.
Summa: diversa penarum irrogatio non ex collatione
multarum personarum delinquentium inter se depen-
det, quod Geometricæ est proportionis; sed diversa
delicti ratione, cui poena exacte nullo ad personam, nisi
per accidens, habito respectu, conformatur. Gravius
punitur, qui magis deliquit; mitius, qui minus. Grav-
itas v. Levitas delicti ex animo & intentione aesti-
matur agentis & alijs que ad actionem Ethicam con-
currunt.

XVI.

Ad nuptias liberorum legitimas parentum con-
sensus non solum de honestate; sed & de
necessitate requiritur.

Et Sacrae literæ id præcipiunt, Exod. 34. 16. Deut.
23. Jer. 29, 6. Syr. 7, 27. Eccl. Et ipsa natura dicti-
tat: honorandi sunt parentes, ergo consensus illorum
in retam seria requirendus. Exempla itidem de-
monstrant. Abrahami Gen. 24, 3. Isaaci Gen. 29, 19.
Raguelis Tob. 8, 15. Samsonis Jud. 14, 3. Et infinita
alia. Parentum v. nomine veniunt, non naturales
saltē, sed & qui naturalium locosunt; & quidem ta-

les qui liberis, bene cupiunt; nec ex avaritia & mō-
tolitate aliqua, vel alio quovis futili prætextu, legiti-
mam conjunctionem impediunt.

XVII.

Ab imperij majestate non planè arcendæ sunt
fœminæ.

Bodinus scriptor Gallicus totus in eo est, ut Gy-
næcocratiam explodat; sed frustra. Certissimum
quippe illud Senecæ Epist. 3. Nulli virtus præclusa,
omnes admittit, nec censum, nec sexum eligit.
Est fœmina capax virtutis heroicæ, quidni ē Imperij?
quod profundamento virtutem agnoscit. Quæ certe
tela non imbellia pro imbelli sexu, ut habet Lipsi⁹
lib. 2. pal. cap. 3. minus principalia sexus obſtacula non
dificulter evertunt. Accedunt præterea exempla
tum sacra, tum profana, ex quibus, quid juris in re sit,
sapius addiscimus. Debora magna cum laude popu-
lum rexit judaicum. Semiramis totam subegit Asiam,
Babylonemq; condidit. Elizabetha Anglica, Mar-
gareta Danica, Regina Austri, Amazones, Phile,
Zenobia, Pulcheria, Isabella, Et aliae sceptro dignæ
exitere. In sanis ergo furentius bone vir (Cas: sunt verba
Sphere civit. lib. 1. cap. 3.) qui odio in unam fœminam excitatus
monstrorum regnum fœminarum doces, hoc unum disce, quod in fœminis
imperfectione humoris, non si in illis defectio virtutis. Molliores sunt viris
forte corpore, ut viris virtute non sunt secundæ. Si illis seeptrum natu-
ra dedit, cur regnum negas? Si splendore virtutis te multum superant, cur
debitum & officium non persolvis? *Hæc tñ. observanda in regno*
potius hereditario, quam electivo.

Prin-

Princeps non est supra leges, sive non est planè
Solutus legibus.

De jure Divino, naturali & Gentium cōtroverſia
non est; sed de ci vilibus legibus, quæ adhuc in dupli-
ci sunt differentia, monente Hornejo lib. 4. Eth. cap. 8.
alia n. feruntur certæ alicui societati & collegio specia-
liter: aliae toti comunitati ob rationes, quæ & principem
& subditos concernunt. Quantum ad priores non obli-
gatur princeps, cum rationes legis latæ ad eum extendæ
non possint: posterioribus v. obligari congruum æquita-
ti est, si non quoad vim legis Coætivam, qua ponat
imperat; hec enim ipsius autoritate delinquentibus
irrogantur: Saltem quoad Directivam, qui, si non
leges a se latas servat princeps, peccare dicendus est.
Fuxta illud: Quod tibi non vis fieri, alteri ne fece-
ris. Et turpe est si principale membrum non con-
gruat cum toto in ijs quæ communia sunt, & ad totius
incolumitatem & utilitatem spectant. Quamvis
non diffidendum cum Hornejo ex Thoma, dignita-
tem & Majestatem principis hanc obligationem
efficere jure meritò proportionalem. Tat-
tum hac vice leviter delibasse pro ra-
tione instituti sufficiat.

Deo, qui lex aeterna sit gloria, laus & honor
in sempiterna secula. Amen.

COROLLARIA.

I.

- I. An relatio prædicamentalis sit Ens reale? Aff.
- II. An totum realiter differat a partibus suis simul sumptis & unitis? Neg.
- III. An visio fiat per emissionem radiorum ex oculo? Neg.
- IV. An sensus circa objectum proprium erret? Neg. D.
- V. An aqua simul cum terra globura constituat? Aff.
- VI. An foedera jungere liceat cum infidelibus? N. D.
- VII. An Legati sancti & inviolabiles? Aff. D.

Ingenio, moribus & literaturâ conspicuo Iuveni.

D. AXELIO ANDREÆ KEMPI
PIO BOTHNiensi, exercitij gratia
in Philosophiâ publicè disputanti, infucato
affequ sic applausu

GRatulor AXELI, musis suavissime KEMPI,
Et tibi sincero gratulor ex animo:
Eximias genij dotes quibus usq; probaris;
Elloquio suavi moribus atq; bonis.
Plageita! Non dubium tua quin sic omnis ab omnē
Cordate maneat vita probata. Vale.

L. mq; quamvis oxyssime
MICHAEL O. WEXIONIUS
P. Prof. & Fac. Phil. p. f. Decan.